

Rebeka
Alexy

DO PEKLA a SPÄT

Skutočný príbeh ženy, ktorá si stahla až na dno

TATRAN

Rebeka
Alexy

**DO
PEKLA
a SPÄT**

TATRAN

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2013
ako 4 994. publikácia a 117. zväzok
edície Slovenská tvorba.

Prvé vydanie

Prebal a väzbu navrhol VRANART, Peter Hrevuš.

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Jazyková redaktorka Eva Mládeková

Korektorka Katarína Széherová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba S+S typografik

Vytlačila Těšínská tiskárna, a. s., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Copyright © Rebeka Alexy 2013

© Vydavateľstvo TATRAN 2013

ISBN 978-80-222-0655-6

Predtým

20. november 2007

Počúvam Annie Lennox. A rozprávam sa so svojim bielym potkanom. Má červené oči a obhrýza mamine kvety. Všetko som upratala, navarila som, okúpala som sa, akoby mal niekto prísť, akoby som čakala, že sa niekto objaví v dverách s kyticou ruží a zvyšok večera sa nebudem rozprávať s potkanom alebo s dverami, či sama so sebou. Pomiluje ma pri sviečkach a povie mi, že ma bude navždy ochraňovať. Kým tu ja takto snívam, niekto to naozaj prežíva. Sú takí. No ja medzi nich nepatrím. Raz by som chcela vydať knihu – volala by sa *Ja a moja cigareta*. Keď ma nezabije samota, zabije ma cigareta. Len neviem, kde nájdem blázna, ktorý by mi takú knižku vydal. O chvíľku mi ide kriminálka. Neviem, čo bude, keď sa seriál skončí. Asi začnem štrikovať.

Bože, ako to žijem, ani v teba nie som schopná uveriť. Nedokážem prijať tvoju lásku, vlastne žiadnu lásku, ani lásku k sebe. Je to nahovno. Chcela by som chodiť von a zabávať sa, ako sa zabávajú pubertiaci v mojom veku,

ale nemám s kým ísť von, všetci ma osrali a koniec koncov bez alkoholu to vôbec nejde. Neviem sa uvoľniť. Viem, že bez chľastu vydržím... Alebo nevydržím? Chcem sa baviť, nie byť mníška, sedieť doma, utápať sa v myšlienkach a ľutovať sa. Len aby moja mama pochopila, že takto nebudem vedieť žiť. Je to, ako keď vám trhajú kusy mäsa zaživa a ste v bdelej kóme. Tento skurvený denníček mi aj tak hovno pomôže.

12. december 2007

Všetky dni sú rovnaké. Skurvene rovnaké. Depka, abstráky, úzkosti, nervy, samota, prázdnota. A čo robím celé dni? Chodím do školy, do ktorej sa mi nechce chodiť, prídem domov, zapnem počítač, dám si do huby štyri cigarety a pustím si veselé pesničky (*Ace of Base*), ale keď nakoniec zistím, že aj v nich je čosi negatívne, zapálím si a pustím si *Depeche Mode*.

Čakám na svoju malú sestru, má prísť zo školy. Učíme sa a zvyšok dňa jej behám za zadkom. Medzitým stihnem vyfajčiť ďalších dvadsať lacných cigariet, čumiac ako pridrbaná oknom. Izba vyzerá ako smetisko, na ktorom kriminalisti z Las Vegas hľadajú kúsky rozsekanej obete. Doslova čakám, kedy sa skončí tento deň, kedy si dám liek na svoju chorú hlavu a utrápenú dušu a zaspím. Zakaždým si želim, aby som sa viac nezobudila, ale nejde to.

Sníva sa mi o malých pohárikoch s alkoholom a veľkom pohári s červeným strekom, a ja sa spolu s nimi ponáram do hlbokkej diery.

8. máj 2008

Som vo vinici s rodinou. Ako vždy je tu fasa chaos.

„Kde sú nejaké uteráky?“

„Lavór je na schodoch...“

„Alex, obuj sa!“

„Kde je ten lavór?“

„Čo?“

„Šibe vám?“ Odtrhnem si tri paradajky.

„Obuj sa, je blato!“

„Uteráky sú hore...“

„Treba ten lavór?“

„Už je neskoro...!“

„Mám depku, čo by bolo?“

„Chod' natiahnuť víno!“

„Chcem ísť do Matrixu...“

„Šibe vám?“

„Lavór? Načo?“

„Už si tam...“

Maľujem. Nepáči sa mi, čo maľujem. Je to škaredé presne ako ja. Nie je mi dobre. Mám chuť sa zhúliť, opiť, jednoducho byť dolu. Nič nevnímať, iba sa ponárať do fasa stavu, keď nič neriešite a je vám na totálku jedno, čo bude ráno a či vôbec vstanete. Odkedy sa liečim, som nehúlila a pila som len raz. Všetci mi lezú na nervy. Aj Mia začala piť, aj Iron Rose. Každý okolo mňa niečo dáva, niečím sa poteší, zabáva sa, ľudia sa majú radi, len ja sedím doma ako taká svätá Tekla a žeriem zázračné tabletky, ktoré mi majú pomôcť. Zato maľujem. No ani neviem načo, keď tie obrazy nikto nechápe. Bojím sa, že

sa dám stiahnuť davom, že neodolám. Nemám prečo odolať. Alebo áno? Bude to iné, ak si zahúlim alebo ak si vypijem? Možno sa konečne vyslobodím z tejto halušky.

Je mi úzko. Cítim, ako mi zviera hrdlo, žalúdok, a nemôžem sa nadýchnuť. Nepotrebujem chľasť každý deň. Ale čo iné mi ostalo okrem potkaních hovienok, veď celý môj život nie je taký, aký som ho chcela mať. Skrývam sa za obrazy, robím si výstavu, aby si všetci mysleli, že som šťastná, a pritom som len obyčajná troska a je mi z toho na dávanie. Majú ma za bláznivú, za chuderu, ktorá nikdy nič nedokáže.

Prestala som piť, a čo mám z toho?

Dobrý pocit?

Mier celému svetu?

Veľmi zle sa mi uberá život. Neviem sa rozhodnúť, či chcem bársčo, užívať si, ako to robia normálne decká, alebo sa ondiť do konca života s chľastom a zápasíť s ním.

23. október 2012

Ráno som mala teplotu. Ale nič ma nebolí. Len srdce. Ako vždy. Lezie mi na nervy, že som už tretí rok bez práce. Ale zato posledné tri roky boli bujaré. Mám nové diagnózy. Jednu krásnu maniodepresiu a jeden krásny alkoholizmus.

Sedím na posteli a chystám sa už asi polhodinu vstať a urobiť si tú poondiatu kávu. Vôbec sa mi nechce, ale mala by som, pohyb je fajn, hlavne z postele na vécko

a do kuchyne, a zase späť. Presne tak to robí moje morča. Premýšľam, ako sa zbaviť posledných desiatich prebytočných kíľ, ktoré mi ostali. Samozrejme, že je to oveľa lepšie. Všetk ešte pred tromi rokmi som mala takmer deväťdesiat kíľ. Teraz mám ešte desať navyše do svojich pôvodných päťdesiat. Vedľa mňa spí moje morčiatko Hugo. Bezsrsté, celé čierne, na dotyk ako penis. Práve sa pomrvilo a ja už tuším prečo, určite sa chce vyšpiniť.

Dnes budem zase písať. Rozhodla som sa tak. Mám pocit, že na mňa ide mánia. Vždy je to lepšie ako depka, ale nie vtedy, keď sa to strieda päťkrát za deň. Mohlo by to byť aj dlhšie bez depky. Už som totiž aspoň štyri dni nemyslela na samovraždu alebo na to, že sa pôjdem opiť ako kôň. Ani neviem, čo mám písať. Je to aj tak celé nahovno. Raz mi je dobre, raz mi je zle... Koho to baví? Myslím na svojich bývalých, na svoje bývalé, na tie hektolitry, čo som vypila, potom vyvracala, a zase niečo vypila. No keď mám pravdu povedať, nič nefutujem. Nič z toho strašného, čo sa mi v živote stalo, nelutujem. Bez toho by som tu nebola a bez toho by som dnes hlavne nebola tým, čím som teraz. Mám pocit, že nie som nič iné, len schátraná cigaretová škatuľka. Musím sa cez to jednoducho preniesť, keď to neurobím, znova budem na dne, ako už veľa ráz v živote. Alebo prídu v decembri tí mimozemšťania, ako sa hovorí, a nebudem musieť riešiť svoje pády a návraty do normálneho života, veď ma to už aj tak nebaví.

Tak si to teda zhrniem. Mám štyri roky vzťah s chlapom, ktorý nevie, čo chce, jedno vypasené bezsrsté morča, čo vyzerá ako čierny penis po uštipnutí včelou, bý-

vam s matkou (čudujem sa, že si ešte nezačala pichať heroín) a so sestrou v adolescentnom veku (počúva Lady Gagu). Nemám vlastne ani poriadne dvere na izbe, cez okná mi fúka, lebo sú staré. V tie lepšie dni sa nejdem zblázniť viac ako trikrát za deň. K cvokárke chodím už desiaty rok, ako mi stačila oznámiť na jar. Stále mi hovorí, aby som išla do zahraničia a tam maľovala obrazy. Túto science-fiction som do istej chvíle aj mala v úmysle spáchať, ale nakoniec to vyzeralo nelogicky a momentálne nedostupné.

Takže môj deň vyzerá asi takto:

Ráno vstanem, zhltneť rožok s kávou.

Idem si zapáliť. Zapnem PC a telku.

Idem si zapáliť. Pozriem maily, facebook, profesiu a idem si zapáliť. Čumím do blba alebo na Huga, na morča.

Idem si zapáliť. Uvarím si kávu.

Idem si zapáliť. Umyjem podlahy, riad, kúpeľňu, hajzeľ, seba. Idem si zapáliť.

Príde sestra zo školy, príde mama z roboty.

Ideme si zapáliť. Príde môj frajer z roboty.

Ideme si zapáliť.

Počúvam môjho frajera, čo zažil v robote.

Idem si zapáliť. Pomilujeme sa.

Zapálime si. Dám si lieky od cvokárky.

Zapálím si. Idem spať.

No kto by si neželal taký fasa deň?

Škôlkarske údy a Kristínka

„Mami, nenechávaj ma tu, ja tu nechcem byť!“ vrieskala som ani zmyslov zbavená.

„Čoho sa tak bojíš, veď je tu kopa iných detí,“ povedala mama, utrápená, biela ako stena, s vynúteným úsmevom na tvári.

„Neboj sa, všetko bude v poriadku, hneď poobede po teba prídem!“

„Neboj sa, moja, tu ti bude dobre, budeme sa spolu hrať, deti už na teba čakajú...“ chladno prehodila učiteľka, vysoká, nesympatická (kučeravé vlasy, okuliare), tmavá sukňa a blúzka, ako na pohreb niekoho blízkeho alebo možno niekoho úplne cudzieho. Odvliekla ma za deťmi, ktorým som vôbec nerozumela. Obyčajné deti, také, ako majú byť.

Do škôlky sa išlo dlhou chodbou pokrytou červeným kobercom, smradľavým od bohviekoľkých špinavých topánok. Na konci bolo vysoké schodisko, drevené schody výzgalí. Výzgal hlavne ten hnusný zeleno-sivý pásikavý koberec z roku Pána... čisto socialistické gýče. Nemám ich rada ani dnes, hoci sem-tam sa nájde nejaký kus, kto-

rý by som aj ja mala rada doma. Chodila som na prvé poschodie, lebo som bola ešte malá. Na vyšších poschodiach boli väčšie deti. Vpravo bola moja trieda. Na začiatku miestnosti bola šatňa. Drevené skrinky s drevenými úchytkami, na dvierkach nálepky so zvieratkami. Ja som mala žabu. Škaredú zelenú žabu. Nechodila som tam veľmi rada, ale zvykla som si.

Nakoniec som to brala ako povinnosť, jednoducho to musím podstúpiť, iné východisko zatiaľ nie je.

Prispôsobila som si to svojim pravidlám. Dve izby. Jedna izba s tmavými závesmi a malými postieľkami vyzerala ako miestnosť pre samovrahov. Neboli tam hračky ako v tej druhej izbe. Ani malé hnedé drevené stolíky, ani učiteľský stôl. V kúpeľni som sa vždy snažila stráviť čo najmenej času, pretože bola odhora nadol vykachličkovaná hnusnými modrými štvorcami. Až dnes viem, že to bolo podobné ako kúpeľňa z hororu *Silent Hill*, kde zo záchodu vyliezali mŕtvolý.

Deti sa hrali hlúpe hry, bili sa, žalovali a fňukali. Nebavilo ma to, tak som si kreslila. Alebo som revala, že chcem ísť domov. Dodnes nikto nevie, prečo som tak vyvádzala, aj mne to všetko došlo až v dospelosti. Ale k tomu sa ešte dostanem. Tento ranný detský rituál postihuje deväťdesiat percent detí v predškolskom veku, takže nikto si tým hlavu nelámal. Kreslila som si všeličo možné, bolo tam viac farbičiek ako doma. A výhoda bola, že ostatné deti nekreslili rady, preto som pastelky mala skoro vždy pre seba. Mali ich v takých krásnych škatuľkách, veľmi sa mi to páčilo. Do nemoty som kreslila. Na malý hnedý papier A5, žltý a smradľavý. Keď sa

teraz pozerám na tie kresby, vyžaruje z nich pokoj, sú na nich zvieratká, tety v baretke (takú nosila mamina sestra Kely). Ešte som poriadne nevedela písať, takže niekto dospelý tam dopísal rok a názov diela. Tešila som sa, hoci som nevedela prečo. Asi z tých malých vecí, z ktorých sa ľudia majú tešiť. Ale to bolo naposledy, čo sa pamätám... že som ich vnímala. Často sme sa hrali na schovku, vždy som vedela, prečo sa chcem tak strašne hrať aj ja.

„Kto sa chce hrať na skrývačku?“ vykrikol niekto.

„Ja sa hrám, počkajte ma!“

Vykríkla som a vedela som, čo tým sledujem. Zamierila som rovno pod stôl so zažltnutým obrusom od starej mamy. Tento stôl bol na chodbe so skrinkami. Bol celý drevený a kýval sa. Po bokoch malé šuflíky. Ktovie, čo v nich bolo.

„Pod sem, Paťo!“

„Idem, ticho!“ prikývol chlapec s hnedými vlasmi na ježka. Vôbec neviem, ako vyzerá dnes, ale ak si aj on pamätá tie radovánky spod stola, asi by bolo ozaj trápne, keby som sa s ním stretla.

Tlačili sme sa pod smradľavým stolíkom a skúmali sme si genitálie.

„Počkaj, teraz ja!“ odbil ma.

Čumela som ako debil na chlapcov penis. Na čo sa to používa? Ešte som netušila, že tá vec vie aj premýšľať. Také čudné a smiešne. K ničomu na svete som to nevedela prirovnať. Musel to byť smiešny pohľad, ako si dve štvorročné deti obzerajú to, čo má byť skryté. Nevedela som, že je to zlé, bolo to iba zábavné. Rodičia nám od-

malička vštepujú, že erotika je niečo zlé. A my deti sa s tým vyrovnávame asi tak, že spávame s tým druhým, no nevieme, že sa to má robiť s láskou, a nielen tak s bárským. To bola jedna z mála vecí, na ktoré som sa v škôlke tešila. Moja myseľ neprotestovala, ale odkiaľ som sa o niečom takom dozvedela, to si veru v tej svojej prepítej hlave už vôbec nepamätám. Len som to musela vidieť niekde v telke. Bavilo ma to. Fascinovalo ma to. Presne si to, samozrejme, nepamätám, ale vždy som sa na to tešila. Je pravda, že malé deti zaujímajú nahí ľudia, no pre mňa to bolo niečo, čo by sa nemalo, aj keď to bola zábava. Ale vedela som, že sa to nemá. A preto ma to tak bavilo. Trvá to dodnes.

Prvý film, kde som videla holotiny, bola *Krásna mimozemšťanka* (1988). Mali sme doma videokazetu, vrelo odporúčam. Vtedy sme mali takú veľkú obývačku s bielymi stenami, na ktorých viseli tri hrozné obrazy s krajinami. Dodnes ich mám pred očami, keby ma niekto zhypnotizoval, hneď ich nakreslím. Sedávali sme na okrovej sedačke – trojka, dvojka, jednotka.

Drevený stôl stál na škaredom bielo-hnedom koberci s čiernymi kvietkami. Keď som vedela, že nikto do izby nevojde, pozerala som ten film so zatajeným dychom aj s bratancom Toťom.

Toťko bol milučký chlapec. Mal tmavú pleť ako Španiel, krásne hnedé vlasy a oči ako čierne koráliky. Zbožňovala som ho. Má brata Mroža a sestru pankáčku, ktorá sa bála, keď niečo viselo na stene a hýbalo sa to. Neskôršie Toťko začal s tvrdými drogami a dopadol tak, že behá po sídlisku, kde sme sa kedysi spolu hrávali,

a tvrdí o sebe, že je Červená čiapočka. S týmito vecami sme začali naraz, no ja som tu a on je inde. Má schizofréniu, ale jeho mama sa tým nezaobera, len sa smeje a tvrdí, že je v poriadku. No späť k mimozemšťanke. Samozrejme, že sme sa na to potom aj hrali. Ja som mu robila striptíz a on sa pozeral. Nehrali sme sa na doktorov a policajtov alebo na iné užitočné a vážene povolania, my sme sa hrali na človeka a krásnu mimozemšťanku v chúlостivej scéne. Ale aj to bola sranda. Vtedy bola všetko sranda.

Za sedačkou sme sa obchytkávali ako pubertiaci v krikocho. Ťahali sme sa za rôzne časti tela, hoci veľa toho na ťahanie nebolo. Skúmali sme jeden druhého všetkými zmyslami, ktoré existujú. Bola to slušná skúsenosť, pravdaže, podľa toho, z akého uhla sa na to človek pozrie. Na tejto sedačke som sa napríklad ako päťročná dozvedela od opitého uja Dukana, ako sa robia deti.

„Vieš, chlapci majú penis a dievčatá vagínu,“ vysvetľoval mi.

„Áno, ujo Dukan.“

„No a keď sa dvaja ľúbia, tak penis vojde do vagíny a tam sa urobí dieťaťko!“ Pozerala som ako teľa na nové vráta.

Ja len dúfam, že to teraz nečíta nejaký pedák. (Ten ešte na mne teda neonanoval, aspoň o tom neviem.) V tej škôlke bolo fasa. Keď nás vypustili na dvor ako stádo, chytali sme lúčne koníky, sem-tam sa našiel nejaký kretén, ktorý prehltol včielku, mysliac si, že je to haluz, nasypal si piesok do očí, alebo sme pochovávali mŕtveho

vrabca. Áno, donútila som väčšinu tých nechápajúcich detí modliť sa nad pekne ozdobeným hrobom zdochnutého vrabca. Má hrobček za škôlkou. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti.

Z tohto neobyčajne zaujímavého obdobia sa mi teda nevybavuje veľa. No na čo nemôžem zabudnúť, je Peter Nagy.

*Osud, osud môj, čo spravím s tebou,
nikdy nechceš počúvať, čo od teba chcem,
preto, osud môj, nechcem byť už tvoj,
môžeš sa len prizerať, jak robím si, čo chcem...*

Spievala som si vo vani, kým ma otec filmoval digitálnou kamerou Sony, ktorú vtedy nemalo veľa ľudí, aj my sme ju mali požičanú. Pri tejto pesničke som sa krútila na takej čudnej veci na chudnutie. Bola to taká oranžová platňa, na tú ste si stúpili a tak ste sa otáčali. Ja ako správny rebel som, pravdaže, na tom sedela a krútila sa, kým mi nebolo zle, prípadne zo mňa nevyletel starkin nedeľný obed. Otec ma dlho filmoval, bárs kde. Veľa ráz som si tú kazetu prehrávala. Netuším, kde je, nevidela som ju roky. Rozprávala som otcovi baladu o Kristínke s dlhými vlasmi, ktorá padla zo skaly, a s plavým vrkočom na hlave, čo vyzeral ako palma, som samu seba presviedčala, že je všetko v poriadku. V kútiku duše som si želala, aby som ja bola ako Kristínka, aby som padla z veľkej skaly a už nič zlé necítila.

Nič také sa mi našťastie nestalo. Zvykla som si na život.

Zábava bola aj lezenie. Na chodbe na stene sme mali také nášľapné veci primontované klincami. Môj otec bol kedysi horolezec, ale potom mu mama zakázala liezť. Preto, lebo sa oňho bála, ale ja si skôr myslím, že to bolo pre tú nehodu. Jeho kamarát padol zo skaly a zabil sa. Odvtedy otec liezol už len doma. Tak sme mali doma stenu na lezenie. Pre mňa ako štvorročné decko to bolo dosť ťažké, ale každým dňom som sa zdokonaľovala, a hlavne som čakala, že otec bude na mňa dobrý, lebo sa usilujem robiť niečo, čo baví aj jeho.

„Panebože, len si dávaj pozor, dieťa, oco, drž ju!“ vracievala mama, keď sme liezli.

„Mami, neboj sa, veď to nie je vysoko, to zvládnem...“

„Čo sa furt o ňu bojíš, však je už veľká!“ napomínal oco maminu.

Po ťažkom výstupe ma mama uložila do postele a všetko sa zdalo okej. Ale nič nebolo okej, a desivé sny, ktoré mi nedali spať, boli skoro také nezabudnuteľné a obliehali Ničotou ako Atrejov kôň Artex, potápajúci sa do temného močiara pre stratu viery, že to, čo sa tak veľmi zbabralo, sa ešte niekedy napraví. V noci som sa zobudila a plakala, vrieskala od strachu. Nepoznala som si vlastných rodičov, skrývala som sa pod starú sedačku číslom jeden a vrieskala som odušu. Pamätám sa len, že po hodine upokojuvania som povedala: „Mami, ale však príde Inna. Nie je už vo väzení? Nič sa jej nestane, však, mami?“

Tak toto veľmi nedáva zmysel, ale čo už, je to jediné, čo mi utkveto v pamäti.

Mama vtedy stála vo dverách, keď som sa pýtala na tie veci, a to je všetko, čo viem.

Tma.

Vraj som blúznila. Teraz, keď si samu seba predstavím takú malú a vystrašenú, je mi to ľúto. Ale vždy je lepšie, keď sa na tom pobavím a poviem si, že mi ozaj šibalo od-malička.

A tu sa začala dlhá turistická púť psychiatriou. Mala som prvé lieky na hlavičku. Nejakto to potom spontánne odišlo. V tom istom čase som sa začala báť ocina. Nechcela som s ním ostať osamote alebo s ním tráviť čas. Keď mama niekam odchádzala, vždy som sa so strachom v očiach pýtala, kedy sa vráti a či bude dlho. Ktovie prečo. Väčšina ľudí vám povie, že všetko, čo sa nám deje, súvisí s detstvom, iní tvrdia, že je to karma, iní, že nás trestá Boh. Ja v Boha neverím. Neverím, že po tom všetkom, čím som musela prejsť, Boh existuje. Nie teraz a nie v mojom srdci. Hoci bolo veľa chvíľ, keď som ho prosila o pomoc, nič sa nestalo. Nikto mi nepomohol. Ani ja som si nepomohla. Vždy som dúfala, že to prejde, že to všetko je len chvíľa, no z tej jednej chvíle sa stal celý môj život. Nemala som sa narodiť do tohto sveta, svet ma tu nechce. A ja nechcem svet. Je medzi nami zvláštne puto. Je to, akoby som so svojím životom stále bojovala, akoby som už bez toho nevedela ani žiť.

Každý deň je to pre mňa veľký boj. S odstupom času viem, že to tak bolo, aj keď som bola malá. Nieкто na mňa ukázal prstom a povedal si: Tak toto dievča budem skúšať celý život.

A prečo? Asi na to ten nieкто nepotrebuje dôvod. Len

sa baví. Ako to tak pozorujem, tak sa zabáva so všetkými. Baval sa so životom môjho otca. Poriadne ho poskúšal. Aj nás všetkých.

Môj otec nie je vysoký. Má vlasy ako ja, hnedé a husté.

Na módu si nepotrpí a veľa rokov, pokiaľ sa pamätám, nosil deravé zelené tepláky. Nenávidela som ich. Bol to pre mňa zvláštny človek, bol to môj otec, ale zároveň niekto cudzí. Mala som z neho strach. Nič, čo som urobila, sa mu nepáčilo, a ak sa mi náhodou pri tom mojom nízkom sebavedomí podarilo niečo urobiť správne, nevšímal si to, a aj to vedel znehodnotiť. Nikdy sme si nerozumeli. Keď sa zamýšľam nad tým, kto môže za to, čo sa mi stalo, viním seba. Lenže múdre hlavy tvrdia, že na vine je on. Nie som si istá, či tento fakt nie je preňho veľmi tvrdý, aj keď on si to nikdy neprizná, lebo jeho ego je veľké ako Mont Everest, na ktorom, ako som roky tvrdila, vraj bol. V tie dni som nechápala, prečo sa ku mne správa ako k neposlušnému chlapčisku, plakala som do vankúša, keď sa na mňa čo len škaredo pozrel. Dnes plačom, lebo mi je to ľúto.

Môj tato vyrastal bez otca, len s mojou starou mamou L. a so sestrou. Nemali to ľahké, lebo kým žili s mojím starým otcom, otlkal ich všetkých do radu a prechľastal, čo sa dalo. Bol to ťažký život, ale aj napriek tomu, čo prekonal, sú živí a zdraví. Vždy som premýšľala, čo je za tým, prečo je ku mne taký, či je to preto, aké mal sám detstvo, alebo preto, lebo je jednoducho taký, alebo preto, že som naozaj nemožná a nezaslúžim si pozornosť od takého človeka, ako je on. Viem, tých dôvodov je veľa a aj jeho život vytráпил. Dlhé roky žil s matkou, chladnou

ako kameň, ktorá ho často mlátila, aj keď nič zlé neurobil. Nemal teplo domova, nikdy sa ho nikto neopýtal, ako sa cíti a čo by naozaj chcel. Možno aj toto je dôležité, jednoducho to nemôžem prehliadať, a keď sa pýtam, prečo mi tak psychicky ubližoval, stále mi skočia do popredia tieto veci. Viem, že ako decko to nevedel ovplyvniť, viem, že ani nerozumel, prečo je jeho mama naňho taká, veď on nemohol za to, že ich otec opustil, že pil a bil ich.

Starká L. to možno kládla za vinu jemu. Horšie je to, že aj ona je bezcitná a arogantná ako kus ľadu v Antarktíde. Verím tomu, pretože ju zažívam celý svoj život. Pochopila som tieto súvislosti. Môj tata mi nemohol dať viac, ako sám dostal. Chápem to. Ale mrzí ma len jedno – je dospelý človek a spokojne sa mohol poradiť s nejakým odborníkom, cvokárom, to je jedno, mohol vyhľadať pomoc, aby sme si našli k sebe cestu. Ja som bola dieťa a nebolo to ľahké.

Roky utekali a my sme sa museli naučiť žiť sami so sebou. Otec sa odnepamäti snažil zarábať veľké peniaze. Začínal v rodinnom podniku, kde ho jeho šéf naučil prvé ťahy, ako robiť biznis. Prešiel dlhou cestou, kým sa dožil toho, že má skvelé kontakty, vlastnú firmu a vie sa na seba pozrieť do zrkadla. Myslím si, že si nikdy dosť dobre neuvedomí, čo stratil v honbe za bohatstvom. Je to jeho bremeno. Kým sa on šplhal niekam hore, ja a mama sme sa snažili prežiť to aspoň v akom-takom zdraví.

Hajzl'ové pavúky vs. Sean Paul

Cestou po tajných studených schodoch, plných zdochnutých alebo zašliapnutých hajzl'ových pavúkov, som myslela na tajný poklad, ktorý sa môže v tejto starej pivnici v dedovom dome nachádzať. Už som si predstavovala, že si to vezmem a bude to len moje. Poklad som ne našla, no môj objav bol už na celý život. Taký tam bol smrad, že som aj zabudla, načo tam idem. V každom rohu pavúky a mŕtve muchy! Smrad a prach. V jednej miestnosti sa sušili zajačie kožušiny, z ktorých mi dedko so starkou L. chceli dať ušiť čiapku na zimu. Nerozumiem, ako môže niekto zabiť zviera a potom nosiť z neho kožušinu. Hnusilo sa mi to, samozrejme, nenosila som takú čiapku. Zásadne som proti noseniu kožušín.

Po ľavej strane stála veľká železná vaňa ako z texaskej masakry motorovou pílou. Nikdy som nechápala, načo komu bola. Vždy som videla hororové scény, keď som sa zdržiavala na podobných miestach. Neskôr, keď som už videla aj *Záhadu Blair Witch*, nafotila som hrôzostrašné fotky práve v tejto pivnici. V druhej miestnosti boli klenoty zo sedemdesiatych rokov, napríklad knihy o budo-

vaní socializmu, staré deky, handry a poháre z prvej svetovej vojny. Keby som hľadala lepšie, isto nájdem aj leva, čarodejnicu a Narniu. Snívala som, že to všetko raz zdedím a niečo si z toho urobím. Nejaké dadaistické dielo, len som to vtedy nevedela pomenovať. No a v tretej miestnosti pamiatky z predchádzajúceho storočia – maľované hrnčeky, vázičky a iné hlúposti. Neznášam gýče. Stôl s vyrezávanými kvetmi, päť stoličiek, štamprlíky a všelijaké poličky, ba aj valašky. Všade pavučiny, ďalšie zdochnuté pavúky, a ostatné som už vidieť nechcela. Počula som, ako niekto schádza po schodoch. Šuchtanie, krok starého človeka. Starí ľudia sa nenormálne šuchcú.

Bol to dedko. Išiel do pivnice – mal tam asi desať sudov vína. Rád si vypil, to vedel každý, a spieval si pri tom ľudové piesne.

„Dedko, čo ideš robiť?“

„Jáááj, moja zlatá, vínko idem natiahnuť. Poď sa pozrieť!“

„A môžem to vyskúšať aj ja?“

Dedko mi ukázal, ako sa ťahá víno. Mala som sotva šesť aj s papučami. Nikomu sa to nezdalo čudné.

„Dedo, a ako to chutí? Neštípe to?“

Deda potešilo, že sa niekto zaujíma o jeho víno. Aj keď len vnučka v jeho starom vyľahanom svetri. Dedo bol kedysi primár na pľúcnom oddelení v nemenovanom meste. Vždy keď som čo len trochu zakašlala, vytiahol studený fonendoskop, musela som sa do pol pása vyzliecť a on ma počúval tým čarovným prístrojom. Nenávidela som, keď som sa musela vyzliecť pred niekým

iným ako pred mojou mamou. Samozrejme, nikdy mi nič nebolo. Ale on mi tie pľúca stále počúval. A ešte k tomu to nebol môj vlastný dedko. To len otcova mama, starká L., s ním žila. Lebo môj pokrvný dedo je opilec. Úplná nula. Nikdy môjmu otcovi nebol vzorom, a tak to aj dopadlo.

„Nie, moja, však ochutnaj,“ utrúsil dedko. „Ale nie veľa, lebo je silné, len trošku si lizni.“

No určite som si len lizla. Prevrátila som to do seba ako nič. Nechutilo mi to, ale páčil sa mi ten skvelý pocit – celý svet sa krútil, na tvár mi vyskočil úsmev. Bunka v mozgu zrazu ožila a chcela mať ten fasa pocit už navždy. Dedko vytiahol starú pozlátenu trúbku. Trúbil na nej ako divý. Niekde sa vo mne zlomili ľady a spievala som s ním v tej pivnici ľudové piesne, ktoré tak neznášam, ale vtedy som to vnímala inak. Bavili sme sa tam ešte dlho. Ja som už z vínka nedostala, zato dedko si ho doprial často. Toto malé tajomstvo malo ostať v tej pivnici. Prečo neostalo tam?

Našla som kľúč od veľkých drevených dverí ako v tej rozprávke o malom Nemovi v pyžame, ktorý letel do zázračnej krajiny na posteli a mal strážiť veľké tajomstvo za dverami, nikdy ho nemal pustiť von. Bola tam totiž nočná mora. No ja som neposlúchla, otvorila som dvere a nočná mora bola zrazu v mojom živote, i keď sa to tak zo začiatku nejavilo.

Kráčala som teda schodmi do tajomnej komory a otvorila som dvere. Za dverami sudy s vínkom. Drevené. Dlaždice špinavé, hnusil sa mi pohľad na moje nohy na tejto podlahe. Keby tam niekde viseli háky alebo

nože, aj by som uverila, že tam niekto porcioval predtým aj ľudí, toľko tam bolo flakov. Nechcela som tam byť, ale držali ma temné sily. Na stene viseli malé kališteky a zo pár heverov. Tak som si teda natiahla, taká malá šfanda, a pila som, čo mi hrdlo ráčilo. Dobré biele domáce víno. Teraz už viem, že také dobre šliape.

Po chvíli som vyliezla, omámená asi piatimi pohármi domáceho vína a zamierila som rovno do kuchyne k starkej L. Práve u nej bola na návšteve suseda. Kuchyňa mojej starej mamy bola vždy špinavá, kade-tade pavučiny, v hrnčeku na kakao mávala zubnú protézu. Na bielych stenách visel čudný obraz – nejaký chlap na loďke. Pod ním červená sedacia súprava, socialistický hit. Na sedačkách kožušiny zo zabitých zvierat. Chladnička ledva išla, hučala tak, že ju bolo počuť aj k susede Gizke. Dovnútra som sa pozrela málokedy, snažila som sa ju čo najmenej otvárať. Moja starká si nepotrpela na poriadok, práve naopak, aj to, čo bolo upratané, bolo špinavé, a ten zelený syr položený už tretí deň na špinavej kuchynskej linke sa ešte dal jesť. Keď som vošla do tohto tajného salónika nadčasovej špiny, veľmi som sa smiala, inak sa to nedalo zvládnuť. Pamätám sa na to, akoby to bolo včera. Nenormálne som sa rehotala. Spadla som na zem a stále som sa rehotala. Aj teraz sa na tom smejem. Hoci by som nemala. Všetci, teda dve staršie ženy na červených koženkových kuchynských sedačkách, sa smiali so mnou. Chudera suseda pozerala, čo sa deje. Nikto mi neveril, že som opitá ako tetov. Srdce mi búšilo, stúpala mi teplota a od toho hurónskeho smiechu som bola celá červená. Všetko okolo mňa prestalo na